

Hallituksen esitys eduskunnalle säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten kokouksiin etäosallistumisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi säästöpankkilakia ja hypoteekkiyhdistyksistä annettua lakia. Lakeihin lisättäisiin etäosallistumisen ja etäkokoukset mahdollistavat säännökset. Esityksellä on kytkös pääministeri Sanna Marinin hallituksen ohjelmaan, jonka tavoitteena on vahvistaa ja tukea digitalisaatiota, kokeilukulttuuria, kestävästä kehitystä sekä kansalaisyhteiskunnan vaikutusmahdollisuuksia.

Esityksellä mahdollistettaisiin monipuolisemmat etäosallistumisen keinot ja varsinaiset etäkokoukset säästöpankeille ja hypoteekkiyhdistyksille. Säästöpankin tai hypoteekkiyhdistyksen hallitus voisi päättää, että kokoukseen olisi mahdollista osallistua joko kokouspaikalla tai tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Tällöin olisi kyse niin kutsutusta hybridikokouksesta. Hallitus voisi päättää myös kokouksen pitämisestä täysin ilman kokouspaikkaa, jolloin kokoukseen osallistuttaisiin yksinomaan tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Säästöpankin isännät sekä hypoteekkiyhdistyksen jäsenet voisivat käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti kokouksen aikana ja puhevaltaa kokoukseen osallistuvat voisivat aina käyttää vähintään suullisesti.

Ehdotettujen säännösten tavoitteena on joustavoittaa säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten kokouskäytäntöjä sekä parantaa isäntien ja jäsenten mahdollisuutta osallistua kokouksiin. Säännöksillä turvattaisiin myös tasapuolinen kilpailuympäristö luottolaitoksille. Lisäksi säännöksillä sujuvoitettaisiin yleisesti etäosallistumiseen perustuvia kokousmenettelyitä. Säännökset mahdollistaisivat varautumisen tilanteeseen, jossa tietoliikenteen tai teknisen apuvälineen häiriö voi vaikuttaa kokouksen päätöksentekoon tai päätösten pätevyYTEEN.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.7.2022, kun yhteisöjen etäkokouksia koskevan väliaikaisen lain voimassaolo päättyy.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
PERUSTELUT	3
1 Asian tausta ja valmistelu	3
1.1 Tausta	3
1.2 Valmistelu	3
2 Nykytila ja sen arviointi.....	3
3 Tavoitteet	4
4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset	4
4.1 Keskeiset ehdotukset.....	4
4.2 Pääasialliset vaikutukset.....	5
4.2.1 Taloudelliset vaikutukset	5
4.2.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset	6
5 Muut toteuttamisvaihtoehdot	6
5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset.....	6
5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot	7
6 Lausuntopalaute.....	7
7 Säännöskohtaiset perustelut.....	7
7.1 Laki säästöpankkilain muuttamisesta.....	7
7.2 Laki hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta	12
8 Voimaantulo	14
9 Suhde muihin esityksiin.....	14
10 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys	14
LAKIEHDOTUKSET	17
säästöpankkilain muuttamisesta.....	17
hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta	19

PERUSTELUT

1 Asian tausta ja valmistelu

1.1 Tausta

Tietoliikenneyhteyksien ja kokouspalveluiden kehitys sekä pandemiaoloissa vuosina 2020–2021 säädetyt väliaikaiset lakimuutokset (290/2020 ja 677/2020) yhteisöainsäädäntöön mahdollistivat etäosallistumisen ja etäkokoukset vaihtoehdoiksi perinteisille kokouksille. Nämä menettelyt tarjosivat käyttökelpoisen vaihtoehdon yhteisöjen päätöksenteon järjestämiseksi ja osakkaiden ja jäsenten osallistumismahdollisuuksien parantamiseksi.

Esitys liittyy myös pääministeri Sanna Marinin hallitusohjelmaan. Yksi hallitusohjelman tavoitteista on, että Suomi tunnetaan edelläkävijänä digitalisaation ja teknologisen kehityksen luomien mahdollisuuksien kehittämisessä. Tavoitteeksi nimetään myös säädösympäristön kehittäminen siten, että se mahdollistaa digitalisaation, kestävä kehityksen ja laajan kokeilukulttuurin. Esityksellä on myös liitännä hallitusohjelman demokratian kehittämistä koskevaan toimenpiteeseen, sillä esitys vahvistaa jäsenten suoria vaikutusmahdollisuuksia taloudellisessa yhdistystoiminnassa.

1.2 Valmistelu

Oikeusministeriössä toimi ajalla 18.5.2021–31.10.2021 Etäkokoukset ja etäosallistuminen osakeyhtiöissä, asunto-osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa -työryhmä¹. Työryhmä valmisteli hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksen etäosallistumisen helpottamiseksi ja etäkokousten sallimiseksi². Ehdotus koski osakeyhtiöiden ja asunto-osakeyhtiöiden yhtiökokouksia sekä osuuskunnan kokoukselle ja edustajistolle kuuluvan päätöksenteon ja siihen osallistumisen helpottamista. Työryhmän mietintö oli lausuntokierroksella 21.11.2021–23.1.2022.

Oikeusministeriön ehdotus ei kuitenkaan koskenut kaikkia yhteisömuotoja, sillä esimerkiksi säästöpankit ja hypoteekkiyhdistykset jätettiin tarkastelun ulkopuolelle. Säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten sääntely kuuluu valtiovarainministeriölle. Tästä syystä valtiovarainministeriössä on laadittu virkatyönä sisällöltään pitkälti oikeusministeriön ehdotusta vastaava esitys, joka sallii etäkokoukset ja etäosallistumisen säästöpankeille sekä hypoteekkiyhdistyksille. Esityksen valmistelussa on kuultu säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistyksen edustajia.

2 Nykytila ja sen arviointi

Vuosina 2020–2021 pandemiatilanteen vuoksi säädetyt väliaikaiset lakimuutokset (290/2020 ja 677/2020) mahdollistivat etäosallistumisen ja etäkokoukset ensimmäistä kertaa. Nykytilassa väliaikainen laki (375/2021) sallii etäosallistumisen ja etäkokoukset kaikkien yhteisömuotojen kokouksille 30.6.2022 saakka.

Pandemia-aikana etäosallistuminen on yleistynyt. Etäosallistumiseen liittyvien palveluiden ja toteutusmuotojen tarjonta on tästä syystä kasvanut ja kehittynyt. Samalla ihmisten valmiudet osallistua kokouksiin etäyhteyksin sekä etäosallistumiseen liittyvä osaaminen ovat kasvaneet. Uudet kokouskäytännöt ovat tarjonneet joustavuutta myös yhteisöille. Niiden on nähty edistävän mahdollisuutta osallistua kokouksiin ja käyttää tehokkaasti päätösvaltaa kokouksissa. Siksi kyseisten kokouskäytäntöjen jatkamista onkin pidetty tarpeellisena myös väliaikaisen lain päätymisen jälkeen. Myös talousvaliokunnan mietinnössä (TaVM 17/2020) valtioneuvostoa keho-

---

¹ Hallituksen esityksen valmisteluasiakirjat ovat saatavilla osoitteessa <https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM030:00/2021>

² Etäkokoukset ja etäosallistuminen osakeyhtiöissä, asunto-osakeyhtiöissä ja osuuskunnissa – Työryhmän mietintö: https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/163620/OM_2021_37_ML.pdf

tettiin valmistelemaan säännökset osakkeenomistajien ja jäsenten etäosallistamisen mahdollistamisesta siten, että ratkaisut ovat kestäviä pitkällä aikavälillä osakkeenomistajien keskeisten oikeuksien toteutumisen kannalta.

Oikeusministeriön työryhmä valmisteli hallituksen esityksen muotoon laaditun ehdotuksen, jolla etäosallistuminen ja etäkokoukset mahdollistettaisiin myös väliaikaisen lain päättymisen jälkeen. Suurin osa luottolaitoksista soveltaa kokouksissaan viittaussäännösten perusteella joko osakeyhtiö- tai osuuskuntalakia, joten näin ollen ne kuuluvat oikeusministeriön valmistelemien lakiehdotusten piiriin. Työryhmän ehdotus ei koskenut kuitenkaan kaikkia niitä yhteisömuotoja, joihin väliaikaisia lakimuutoksia sovellettiin. Ehdotuksen ulkopuolelle jäivät muiden muassa säästöpankit ja hypoteekkiyhdistykset, jotka soveltavat kokouksiinsa omaa erityislainsäädäntöään. Näiden yhteisöjen jättäminen uuden sääntelyn ulkopuolelle ei olisi kuitenkaan tarkoituksenmukaista. Erilaisten yhteisömuotojen tasapuolisen kohtelun ja yhdenmukaisen kilpailuympäristön turvaamiseksi onkin tarpeen muuttaa myös muihin luottolaitoksiin liittyviä erityislajeja tältä osin.

3 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on helpottaa etäosallistumisen tarjoamista säästöpankeille ja hypoteekkiyhdistyksille. Tavoitteena on näin lisätä yhteisöjen käytettävissä olevia vaihtoehtoja sallimalla niin kutsutut hybridikokoukset sekä kokonaan ilman kokouspaikkaa pidettävät etäosallistumiseen perustuvat kokoukset. Mahdollisimman toimivien etäkokousten varmistamiseksi lisättäisiin lakeihin myös eräitä etäosallistumista helpottavia käytäntöjä. Esityksellä tavoitellaan lisäksi kokouksiin osallistuvien aseman tasapuolistamista. Uudet käytännöt mahdollistaisivat nimittäin kokouksiin osallistumisen entistä laajemmalle ja monimuotoisemmalle osallistujakunnalle. Tämä olisi tarkoituksenmukainen keino edistää kokousten osallistumisaktiivisuutta ja tasapuolisia päätöksentekomahdollisuuksia.

Esityksen keskeinen tarkoitus on turvata yhdenvertainen sääntely-ympäristö luottolaitoksille niiden yhtiömuodosta riippumatta. Tämä edistäisi myös luottolaitosten tasavertaista kilpailua. Esityksen laajempina yhteiskunnallisina tavoitteina ovat digitalisaatiokehityksen vahvistaminen sekä yhteisöjen sisäisen kokeilukulttuurin edistäminen. Ehdotettujen lakien avulla yhteisöjen olisi mahdollista kokeilla ja halutessaan vakiinnuttaa käyttöön digitaalisen kehityksen tarjoamia mahdollisuuksia. Esityksellä tuetaan myös kestävä kehityksen mukaisten toimintatapojen luomista siten, että tarve fyysiselle läsnäololle ja kokouspaikalle matkustamiselle vähenee.

4 Ehdotukset ja niiden vaikutukset

4.1 Keskeiset ehdotukset

Esityksellä ehdotetaan lisättäväksi säästöpankilakiin sekä hypoteekkiyhdistyksistä annettuun lakiin niin kutsutut hybridikokoukset salliva säännös. Säännöksen nojalla hallitus voisi päättää, että kokoukseen saa osallistua täysimääräisin oikeuksin käyttämällä tietoliikenneyhteyttä ja muuta teknistä apuvälinettä. Käytännössä tällöin kokoukseen osallistuva voisi itse päättää, osallistuuko hän kokoukseen paikan päällä vai etäyhteydellä. Tämä mahdollistaisi osallistumisen entistä useammalle ja edistäisi siten päätöksentekoon osallistumista. Koska kysymys olisi kuitenkin tahdonvaltaisesta sääntelystä, tällaisen kokouksen järjestämistä voitaisiin rajoittaa tai kieltää säästöpankin tai hypoteekkiyhdistyksen säännöissä.

Esityksellä ehdotetaan sallittavaksi säästöpankeille ja hypoteekkiyhdistyksille myös ilman kokouspaikkaa pidettävät etäkokoukset. Tällöin osallistujat käyttäisivät päätösvaltaansa tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla. Tämä tarjoaisi yhteisöille joustavuutta sekä mahdollisuuden hyödyntää digitalisaation tuomia mahdollisuuksia. Koska kysymys olisi kuitenkin tahdonvaltaisesta sääntelystä, säästöpankin tai hypoteekkiyhdistyksen säännöissä voitaisiin rajoittaa tällaisten kokousten järjestämistä.

Esityksellä sallittaisiin osallistuminen kokouksiin myös postilla tai tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen isäntien kokousta tai kokouksen aikana. Hallitus tekisi päätöksen tällaisen osallistumismuodon tarjoamisesta. Hallituksella olisi näissä tapauksissa mahdollisuus rajoittaa osallistujien oikeuksia.

Lainsäädännön teknologianeutraliteetin ja teknologian nopean kehityksen vuoksi esityksellä ei asetettaisi yksityiskohtaisia vaatimuksia etäosallistumiseen käytettävälle tekniselle toteutustavalle. Jotta säästöpankkien isännät ja hypoteekkiyhdistysten jäsenet voisivat täysimääräisesti käyttää oikeuksiaan, etäyhteyden eli tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen on kuitenkin oltava sellainen, että kaikilla osallistujilla on yhtäläinen perinteistä kokousohallitumista vastaava mahdollisuus käyttää oikeuksiaan. Etäyhteyden tulee siten lähtökohtaisesti olla käytettävissä Suomessa tavanomaisella ajantasaisella päätelaitteella, käyttöjärjestelmällä, selaimella, muilla ohjelmistoilla ja tietoliikenneyhteydellä.

4.2 Pääasialliset vaikutukset

Oikeusministeriössä on valmisteilla hallituksen esitys eduskunnalle yhtiökokousta sekä osuuskunnan ja yhdistyksen kokousta koskevan osakeyhtiölain, asunto-osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja yhdistyslain sääntelyn muuttamiseksi etäosallistumisen helpottamiseksi ja etäkokouksen sallimiseksi. Tässä hallituksen esityksessä on tarkoitus tehdä oikeusministeriön hallituksen esityksen sisältämiä lakiehdotuksia vastaavat lakimuutokset koskien hypoteekkiyhdistyksiä ja säästöpankkeja. Tässä lakiehdotuksessa on arvioitu pelkästään tämän hallituksen esityksen lakimuutosten vaikutuksia. Oikeusministeriön hallituksen esityksestä löytyvät laajemmat ja kattavammat vaikutusarviot etäosallistumisen ja etäkokousten järjestämisestä muun muassa yhteiskunnan kannalta.

4.2.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotetut lakimuutokset koskevat hyvin rajattua toimijajoukkoa eli yhtä suomalaista hypoteekkiyhdistystä ja 11 säästöpankkia. Tämän takia lakiehdotuksilla ei arvioida olevan merkittäviä julkistaloudellisia tai muita merkittäviä taloudellisia vaikutuksia hypoteekkiyhdistyksen, säästöpankkien ja säästöpankkien isäntien ulkopuolella. Lakiehdotuksilla on tarkoitus mahdollistaa edellä mainituille toimijoille samanlainen toimintaympäristö kuin mitä ehdotetaan oikeusministeriön hallituksen esityksessä muun muassa osakeyhtiöille ja osuuskunnille. Suurin osa suomalaisista luottolaitoksista on osakeyhtiöitä tai osuuskuntia, jonka vuoksi tämän hallituksen esityksen lakiehdotukset koskettavat varsin pientä osaa suomalaisista luottolaitoksista.

Lakiehdotusten tarkoituksena on mahdollistaa niin sanottujen etä- ja hybridikokousten pitäminen vaihtoehtona kokouspaikalla pidettäville fyysisille kokouksille. Lakiehdotukset lisäävät täten hypoteekkiyhdistykselle ja säästöpankeille valinnanvaraa kokousten pitämisen osalta.

Säästöpankeissa on yhteensä isäntiä noin 500 ja keskimäärin yhdessä säästöpankissa on noin 50 isäntää. Monet säästöpankin isännät ovat paikallisia, mutta on myös säästöpankkeja, joiden isännistä osa asuu satojen kilometrien matkan päässä pääkonttorista. Voidaan arvioida, että etä- ja hybridikokousten mahdollistaminen helpottaa kokousten järjestämistä ja päätösvaltaisuuden saavuttamista ainakin joissakin säästöpankeissa. Tällaista kehitystä on ollut nähtävissä joidenkin säästöpankkien osalta poikkeuslakien mahdollistaessa hybridikokoukset vuodesta 2020 lähtien Mahdollisista äänestyssovelluksista aiheutunee kustannuksia säästöpankeille, jos ne päätyvät järjestämään etä- tai hybridikokouksia. Toisaalta myös fyysisen kokouksen järjestäminen aiheuttaa kustannuksia, joten joissakin tapauksissa etäkokouksen järjestäminen voi olla jopa fyysistä kokousta edullisempi vaihtoehto. Vaikutukset ovat pitkälti riippuvaisia säästöpankista ja sen valinnoista.

Hypoteekkiyhdistyksellä on noin 12 000 äänioikeutettua jäsentä. Kuitenkin tähän mennessä sekä fyysisiin kokouksiin ja vuoden 2021 hybridikokoukseen on osallistunut noin kymmenkunta jäsentä. Verrattuna säästöpankeihin hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa äänioikeutet-

tuja on merkittävästi enemmän. Lakiehdotukset voivat kannustaa hypoteekkiyhdistyksen jäseniä osallistumaan aktiivisemmin kokouksiin, mutta ainakaan 2021 pidetyn hybridikokouksen osalta tällaista muutosta ei vielä havaittu. Muuten hypoteekkiyhdistykseen kohdistuvat vaikutukset muistuttavat monin osin säästöpankkeihin kohdistuvia vaikutuksia.

Etäosallistumiselle ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia yhteisöjen päätöksentekoon. On kuitenkin tiedostettava, että lakiehdotukset voivat muuttaa kokouksiin osallistuvien isäntien ja jäsenten joukkoa. Tällä voi olla vaikutusta myös yhteisön päätöksentekoon ja kokouksen äänestystuloksiin.

Lakiehdotuksilla on vaikutuksia myös rajattuun määrään kotitalouksia. Isännät ja monet hypoteekkiyhdistyksen jäsenistä ovat kotitalouksia. Lakiehdotusten muutokset mahdollistavat monipuolisemmat ja mahdollisesti jopa joillekin paremmat vaikutusmahdollisuudet yhteisöjen päätöksentekoon. Lisäksi etänä osallistumisella voi olla yksittäisten säästöpankkien isäntien ja hypoteekkiyhdistysten jäsenten näkökulmasta myös kustannuksia säästäviä vaikutuksia, jos fyysiseen kokoukseen osallistumisesta on aiheutunut kustannuksia esimerkiksi kodin ja kokouspaikan välillä liikkumisesta.

4.2.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Oikeusministeriön hallituksen esityksessä on laajasti arvioitu ehdotettavan lainsäädännön yhteiskunnallisia vaikutuksia, joten tässä hallituksen esityksessä tuodaan esille yhteiskunnallisia vaikutuksia tiivistetysti. Hallituksen esityksen lakiehdotusten tavoitteena on sallia säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistyksen kokouksen järjestäminen kokonaan ilman kokouspaikkaa sekä helpottaa etäosallistumisen keinojen tarjoamista ja käyttämistä niin sanotun hybridikokouksen sekä täysin perinteisen kokouksen yhteydessä.

Etäosallistumisen yleistyminen ja vakiintuminen laajasti yhteiskunnassa ja etäkokouksiin tapahtuva siirtyminen vähentävät kokouspaikalle matkustamisesta, majoituksesta ja kokousmateriaalien jakelusta aiheutuvia ilmasto- ja muita ympäristövaikutuksia. Kuitenkin lakiehdotusten koskiessa yhteensä 12 toimijaa, ei ympäristövaikutusten arvioida olevan merkittäviä.

5 Muut toteuttamisvaihtoehdot

5.1 Vaihtoehdot ja niiden vaikutukset

Vaihtoehto ehdotetulle sääntelylle olisi nykytilan säilyttäminen. Nykytilan säilyttäminen johtaisi siihen, että etäosallistumiseen perustuvat kokoukset päättyisivät säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten osalta väliaikaisen lain päättyessä kesäkuun 2022 lopussa. Mikäli lakimuutoksia ei tehtäisi, säästöpankeille tai hypoteekkiyhdistyksille ei sallittaisi etäosallistumista tai etäkokouksia väliaikaisen lain päättymisen jälkeen.

Vaihtoehdon arvioidut vaikutukset riippuvat osin siitä, mahdollistettaisiinko ehdotetut kokousmenettelyt tällöin muille luottolaitoksille oikeusministeriön työryhmän ehdotuksen mukaisesti. Mikäli voimaan saatettaisiin vain työryhmän ehdotuksen mukainen sääntely, olisivat etäkokoukset mahdollisia vain osakeyhtiö- ja osuuskuntamuotoisille luottolaitoksille. Säästöpankit ja hypoteekkiyhdistykset jäisivät tällöin sääntelyn ulkopuolelle. Tämä ei olisi kuitenkaan tarkoituksenmukainen ratkaisu. Tällöin luottolaitoksia koskisi eroava sääntely niiden yhtiömuodon perusteella. Tämä johtaisi epätasaiseen kilpailuasetelmaan, josta voisi aiheutua haittaa säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten toiminnalle.

Jos etäosallistumisen mahdollistavia muutoksia ei tehtäisi muillekaan luottolaitoksille, pysyisi sääntely tällöin yhdenmukaisempaan. Tällöin ei kuitenkaan olisi mahdollista hyödyntää väliaikaisten lakien aikana omaksuttuja hyväksi todettuja käytäntöjä. Etäkokousten ja etäosallistumisen jättäminen lainsäädännön ulkopuolelle vaikeuttaisi kokouksiin osallistumista ja siten myös rajoittaisi päätöksentekoon osallistuvien määrää. Mikäli kokoukset edellyttäisivät fyysistä läsnäoloa, olisi niihin osallistuminen mahdollista harvemmillä. Tämä olisi mahdollisesti omiaan

heikentämään osallistumisaktiivisuutta ja vaikeuttamaan päätöksentekoa. Tällaisella kehityksellä voisi siten olla epäsuoria vaikutuksia myös säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten muuhun toimintaan. Kaiken kaikkiaan kokousten sitominen fyysiseen läsnäoloon heikentäisi digitalisaatioon perustuvien ratkaisujen käyttöönottoa ja joustavuutta. Se ei myöskään edistäisi yhteisöjen mahdollisuutta valita itselleen toimivimmat kokoontumistavat.

5.2 Ulkomaiden lainsäädäntö ja muut ulkomailla käytetyt keinot

Oikeusministeriön laatimassa hallituksen esityksessä tarkastellaan ulkomaista yhteisölainsäädäntöä etäosallistumisen näkökulmasta. Esitys keskittyy osakeyhtiöihin, osuuskuntiin, asunto-osakeyhtiöihin sekä yhdistyksiin. Luottolaitosten osalta monissa jäsenmaissa on omaksuttu Covid-19-pandemiasta johtuen määräaikaaisesti voimassa olevaa lainsäädäntöä, jossa erilaisten etäosallistumiskeinojen hyödyntäminen on mahdollistettu. Säästöpankkeja tai säästöpankkien kaltaisia luottolaitoksia on Suomen lisäksi muun muassa Ruotsissa, Tanskassa, Saksassa, Ranskassa, Itävallassa ja Espanjassa. Myös hypoteekkiyhdistyksiä vastaavia toimijoita on muissa eurooppalaisissa maissa. Esimerkiksi erilliset kiinnitysluottopankit muistuttavat toiminnaltaan ja periaatteiltaan hypoteekkiyhdistyksiä.

Ruotsissa pandemiaan vastaamiseksi säädetty laki *Lag (2020:198) om tillfälliga undantag för att underlätta genomförandet av bolags- och föreningsstämmor* koskee myös *Sparbankslagenissa* (1987:619) tarkoitettuja säästöpankkeja. Laki on väliaikainen ja se on voimassa vuoden 2022 loppuun saakka. Laki mahdollistaa pankkien hallituksen kokouksiin ja säästöpankkikokouksiin (*sparbanksstämma*) etäosallistumisen. Kokous voidaan hallituksen päätöksellä toteuttaa etäyhteyden välityksellä, jota täydentää ennen kokousta järjestettävä postiaänestys. Säästöpankkikokouksen ja kokouksen puheenjohtajan tehtävänä on päättää, voidaanko sähköisen apuvälineen ja tietoliikenneyhteyden kautta pidettävä kokous toteuttaa luotettavasti muun muassa osallistujien tunnistamisen ja äänestyksen luotettavuuden näkökulmasta.

Italiassa eräiden luottolaitosten (*banche popolari* ja *banche di credito*) kokoukset on vuonna 2020 voitu väliaikaisen lain mukaan järjestää myös kokonaan virtuaalisesti teknistä apuvälinettä käyttäen. Lisäksi teknisiä apuvälineitä on voitu käyttää sähköiseen äänestämisen mahdollistamiseksi. Kokoukset on myös voitu järjestää asiamiesten välityksellä. Itävallassa säästöpankkien (*Sparkasse*) kokouksia on voitu väliaikaisen lain mukaan järjestää ilman fyysistä läsnäoloa esimerkiksi reaaliaikaisen videokokouksen tai pöytäkirjojen kierrättämisen muodossa. Laki on voimassa 30.6.2022 saakka. Tarkempia säännöksiä kokousoosallistumisesta voidaan antaa oikeusministeriön asetuksella.

Pysyvät etäkokousoosallistumiseen liittyvät lainsäädäntötoimet ovat useissa Euroopan jäsenmaissa vasta alkutekijöissään. Monet eurooppalaiset luottolaitokset ovat kuitenkin jo totutelleet erilaiset etäosallistumiskeinojen käyttöön, jotka Covid-19-pandemiasta johtuvien poikkeuslakien nojalla olleet mahdollisia. Pysyvää etäosallistumisen mahdollistavaa lainsäädäntöä voidaan säätää tulevaisuudessa.

6 Lausuntopalaute

[Lausuntopalaute täydennetään lausuntokierroksen jälkeen.]

7 Säännöskohtaiset perustelut

7.1 Laki säästöpankkilain muuttamisesta

2 luku Oma pääoma

15 §. Pykälän 1 momentin 6 kohtaan tehtäisiin teknisluontoinen muutos. Voimassaolevan lain mukaiset viittaukset 44 §:n 3 ja 4 momenttiin muutettaisiin uuden lain systematiikan mukaisiksi viittauksiksi uuden 44 b §:n 1 ja 2 momenttiin. Sisällöllisesti kohta pysyisi samana.

44 §. Pykälää ehdotetaan useiden muutosten vuoksi kumottavaksi. Tilalle ehdotetaan säädettäväksi uusi 44 §, jonka 1 momentti säilyisi voimassa olevaa pykälää sisällöllisesti vastaavana muilta kuin kokouspaikkaa koskevan täsmennyksen osalta. Lisäksi pykälään sisällytettäisiin uudet 2–7 momentit. Voimassa olevan 44 §:n nykyiset 2–4 momentit siirrettäisiin uuteen 44 a ja 44 b §:ään. Muutokset olisivat tarpeen uusien kokouskäytäntöjen mahdollistamiseksi sekä lain systematiikan selkeyttämiseksi. Mainittujen muutosten jälkeen uusi 44 § sääntelisi isäntien kokousta ja siinä noudatettavia menettelyitä.

Pykälän *1 momentissa* säädetään, että isäntien on kokoonnuttava varsinaiseen kokoukseen ainakin kerran vuodessa. Momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että isäntien tulisi kokoontua säästöpankin sääntöjen määräämässä paikassa. Nykytilassa kokouspaikka määräytyy säästöpankin sääntöjen mukaan. Tavallisesti kokous tulee sääntöjen nojalla pitää pankin toimialueella. Muutoksella vahvistettaisiin isäntien kokouksen kokouspaikkaa koskevaa pääsääntöä, jota ei ole aiemmin kirjattu säästöpankkilakiin. Kyseinen pääsääntö olisi tarpeen säätää, jotta laista ilmeneisi mahdollisimman selkeästi isäntien kokouksen järjestämiseksi käytössä olevat vaihtoehdot. Momentti koskee isäntien kokouksen järjestämistä kokouspaikalla niin sanottuna fyysisenä kokouksena. Oletusarvoisena lähtökohtana momentissa tarkoitettujen perinteisten kokousten järjestämiselle pidetään sitä, että isännillä on aina oikeus käyttää oikeuksiaan kokouksessa täysimääräisesti. Niinpä tätä koskevaa mainintaa ei ole tarpeellista ottaa itse lakitekstiin.

Pykälän uuden *2 momentin* mukaan hallitus voisi päättää isäntien kokoukseen osallistumisesta tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei pankin säännöissä rajoiteta tai kielletä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Säännös mahdollistaisi niin kutsutut hybridikokoukset, joissa osa isännistä osallistuu kokoukseen kokouspaikalla ja osa tietoliikenneyhteyttä ja teknistä apuvälinettä käyttäen etäyhteyden välityksellä. Säästöpankin isäntä voisi kummalla tahansa tavalla osallistuessaan käyttää oikeuksiaan täysimääräisesti. Käytännössä isännän oikeuksia olisivat esimerkiksi lain 45 §:ssä mainitut puhe- ja äänivallan käyttäminen sekä kyselyoikeus. Etäyhteyden avulla osallistuvalla isännillä on esimerkiksi oltava mahdollisuus käyttää puhevaltaa vähintään suullisesti ja äänestää kuten 1 momentissa tarkoitettua kokousta vastaavalla tavalla.

Pykälän uusi *3 momentti* mahdollistaisi isäntien kokouksen järjestämisen ilman kokouspaikkaa. Tällaisen kokouksen järjestäminen edellyttäisi hallituksen päätöstä, jos pankin säännöissä ei kielletä tai rajoiteta tällaisen isäntien kokouksen järjestämistä. Isännät käyttäisivät täysimääräisesti päätösvaltaansa ja muita oikeuksia kokouksessa ajantasaisen tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Tällöin isännillä on esimerkiksi oltava mahdollisuus käyttää puhevaltaa vähintään suullisesti ja äänestää 1 momentissa tarkoitettua kokousta vastaavalla tavalla. Momentti ei rajoita pankin mahdollisuutta tarjota isännille erillistä kokoontumistilaa, josta käsin isännät voivat osallistua kokoukseen kokousjärjestelmän kautta.

Pykälän uudella *4 momentilla* säädettäisiin, että isäntien kokoukseen olisi mahdollista osallistua edellä mainittujen 1–3 momenttien lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen isäntien kokousta tai kokouksen aikana. Tämä olisi mahdollista hallituksen päätöksellä, mikäli pankin säännöissä ei rajoiteta tai kielletä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Tätä osallistumisvaihtoehtoa käyttävien isäntien oikeuksien käyttämistä voitaisiin rajoittaa hallituksen päättämällä tavalla, jollei pankin säännöissä toisin määrätä. Pankin hallitus voi esimerkiksi tarjota suullista puhevallan käyttämistä täydentäviä osallistumisvaihtoehtoja ennen kokousta tai sen aikana. Kysymyksiä voidaan esimerkiksi esittää kokousovelluksen chattoiminnon kautta. Kirjallisiin kysymyksiin vastaamista voidaan kuitenkin rajoittaa 45 §:n 3 momentin mukaisesti. Pankki voi myös tarjota osallistujille esimerkiksi erillisen ennakkoäänestys-, kysely- tai ehdotusenteko-oikeuden. Mikäli ennakkoäänestysmahdollisuutta tarjotaan, tulee hallituksen huolehtia siitä, että ennakkoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus otetaan muuttamattomana isäntien kokoukseen 5 momentin mukaisesti. Ennakkoäänestäminen ei rajoita isännän oikeutta osallistua isäntien kokoukseen tai muuttaa ennakkoäänillä asiassa antamaansa kantaa kokouksessa toiseksi.

Isäntien kokouksen kokouskutsusta säädetään tarkemmin 44 a §:ssä. Kutsusta on käytävä selkeästi ilmi, jos kokouksessa käytetään tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettuja lisäosallistumismahdollisuuksia ja että lisäosallistumismahdollisuuksia käyttäminen ei vastaa 2 momentissa tarkoitettua täysimääräiset osallistumisoikeudet sisältävää hybridikokousta.

Pykälän uusi 5 *momentti* asettaisi lisäedellytyksiä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden järjestämiselle. Lisäedellytyksiä olisivat kokouksen päätösvaltaisuuden ja ääntenlaskennan oikeellisuuden selvittäminen 1 momentissa tarkoitetussa kokouspaikassa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana. Lisäedellytykset ovat tarpeen isäntien kokouksen päätösvaltaisuuden varmistamiseksi ja päätöksenteon toimivuuden turvaamiseksi. Mahdollisesti ennakkoonestyksen kohteena oleva päätösehdotus katsotaan esitetyn muuttamattomana isäntien kokouksessa.

Pykälän uudessa 6 *momentissa* säädettäisiin mahdollisuudesta järjestää myös säästöpankkikokous pykälän 1–5 momentissa tarkoitetulla tavalla, jos säästöpankin säännöt eivät rajoita tai estä kokouksen järjestämistä tällä tavalla. Säännös mahdollistaisi tällöin säästöpankkikokouksen järjestämisen kokouspaikalla pidettävän kokouksen sijaan hybridikokouksena tai kokonaan virtuaalisena kokouksen ilman kokouspaikkaa. Tarkemmista menettelyistä säästöpankkikokousten järjestämiseksi tulisi säätää säästöpankin säännöissä.

44 a §. Pykälä olisi uusi ja siihen sisällytettäisiin voimassa olevan 44 §:n 2 momentin säännökset isäntien kokousta koskevan kutsun toimittamisesta. Lisäksi pykälään lisättäisiin määräykset kutsun tarkemmasta sisällöstä. Pykälän 2 ja 3 momentti sisältäisi säännökset jatkokokouksista.

Pykälän 1 *momentin* ensimmäinen virke vastaisi nykyisen lain 44 §:n 2 momentin ensimmäistä virkettä, jonka mukaan kutsu isäntien kokoukseen on toimitettava aikaisintaan neljä viikkoa ja, jollei säännöissä ole määrätty pitempää aikaa, viimeistään viikkoa ennen kokousta. Momenttiin lisättäisiin uutena määräys siitä, että kutsussa on mainittava 44 §:n 2–4 momentissa tarkoitettu osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvästä isännän puhevallan käyttämisen mahdollisesta rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelyssä. Kokouskutsusta olisi tällöin tultava ilmi esimerkiksi etäyhteyden käyttöön liittyvät tekniset edellytykset, kuten päätelaitteen, käyttöjärjestelmän, selaimen ja tietoliikenneyhteyden vähimmäisvaatimukset, etäyhteyden luomiseen tarvittavat toimet (esim. linkin ja tunnusten saaminen ja käyttäminen sekä mahdollisesta tarvittavan ohjelmiston lataaminen) ja etäyhteyden käyttöohjeet sekä mahdollinen käyttäjätuki ennen kokousta ja kokouksen aikana. Kutsussa voidaan myös viitata pankin nettisivulta saatavaan yksityiskohtaisempaan ohjeistukseen. Ohjeistusta voidaan tarvittaessa täydentää kutsun toimittamisen jälkeen, kunhan isännälle jää riittävästi aikaa valmistautua etäyhteyden edellytysten täyttämiseen ja käytön opeteluun.

Pykälän 2 *momentti* vastaisi sisällöltään voimassa olevan lain 44 §:n 2 momentin toista, kolmatta ja neljättä lausetta. Momentti sääntelisi siis menettelyä tilanteessa, jossa päätöksen tekeminen isäntien kokouksessa siirrettäisiin jatkokokoukseen. Käytännössä jatkokokoukseen siirtäminen on voitu toteuttaa isäntien kokouksen päätöksellä puheenjohtajan ehdotuksesta. Jatkokokoukseen on voitu siirtää asioita, jotka vaativat esimerkiksi syvällisempää keskustelua, lisäselvityksiä tai päätöksentekoa useammassa kokouksessa.

Säästöpankkilaissa ei kuitenkaan ole säädetty isäntien kokouksen lyhytaikaisesta keskeyttämisestä esimerkiksi kokousjärjestelyiden häiriön vuoksi. Sen sijaan 2 momentissa tarkoitettu jatkokokous voi olla pidemmänkin ajan kuluttua alkuperäisen aloitetun kokouksen keskeyttämisestä. Pykälän 3 *momentissa* säädettäisiin tilanteista, joissa tietoliikenneyhteyden tai muu kokouksen järjestämisessä käytetyn teknisen apuvälineen toimintahäiriö voi vaikuttaa kokouksen päätösten pätevytyteen ja on syytä olettaa häiriön korjaamisen viivästyttävän kokousta olennaisesti.

Tällöin kokouksen puheenjohtaja voisi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kymmenen arkipäivän kuluessa kokoukseen mukaisesta aloitushetkestä. Edellytyksenä olisi, että keskeytys, mahdollisen jatkamisen ajankohta sekä mahdollisesti uusi tekninen toteutus olisivat saatavissa hyvissä ajoin niiden isäntien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä. Kokouksen keskeytystarpeeseen voidaan varautua siten, että ainakin etäyhteyden kautta osallistuvilta isänniltä pyydetään etäyhteyttä koskevan pyynnön yhteydessä sellainen sähköinen yhteystieto, jonka avulla osakkeenomistajille voi viivästyksettä ilmoittaa kokouksen keskeytyksestä ja mahdollisesta jatkamisesta. Koska kyse ei olisi pykälän 2 momentissa tarkoitettusta varsinaisesta jatkokokouksesta, osallistumaan oikeutettuja olisivat ensisijaisesti ne isännät, jotka ovat osallistuneet keskeytyneeseen kokoukseen.

Momentti mahdollistaisi varautumisen mahdollisiin tietoliikenneyhteydessä tai teknisen apuvälineen käytössä ilmeneviin toimintahäiriöihin, joilla voisi olla vaikutuksia isäntien kokouksen päätösvaltaisuuteen ja sitä kautta päätösten pätevyys. Mikäli puheenjohtaja katsoisi tai voisi olettaa kokouksen päätösvaltaisuuden vaarantuvan tietoliikenneyhteyden tai teknisen apuvälineen toimintahäiriön vuoksi, voitaisiin asian käsittely siirtää jatkokokoukseen momentissa säädetyn mukaisesti.

Isäntien kokouksen päätösvaltaisuuden edellytyksenä 45 §:n 1 momentin mukaan on vaatimus vähintään isännistön kolmanneksen ja ainakin kuuden isännän paikalla olosta. Vaatimus on ymmärrettävä edellytykseksi, jonka on täyttyvä ainakin kaikkien päätöksentekoa vaativien osakkeiden tai päätösehdotusten käsittelyn yhteydessä. Perinteisissä kokouspaikalla pidettävissä isäntien kokouksissa päätösvaltaisuuden toteamiseen ei ole liittynyt erityisiä ongelmia, sillä päätösvaltaisuus on yleensä todettu kokouksen alussa esimerkiksi osallistujien nimenhuudolla. Kokouksen puheenjohtajan tulee kuitenkin huolehtia siitä, että kokouksen päätösvaltaisuuteen liittyvien edellytykset täyttyvät riippumatta siitä, miten isäntien kokous järjestetään. Kokouksen on siis oltava päätösvaltainen esimerkiksi myös niin sanottujen hybridikokousten ja täysin virtuaalisten kokousten yhteydessä kokouspaikalla pidettävää kokousta vastaavalla tavalla. Mikäli isäntien kokous ei ole ollut päätösvaltainen, kokouksessa tehtyjä päätöksiä voi rasittaa epäily päätösvaltaisuudesta. Puutteet kokouksen päätösvaltaisuudessa voivat tietyissä tilanteissa johtaa myös vahingonkorvausvelvollisuuteen.

Kokouksen päätösvaltaisuus voi luonnollisesti muuttua kokouksen aikana myös kokouspaikalla pidettävissä kokouksissa saapuvilla olevien isäntien lukumäärän mukaan. Etäosallistumiskeinoja käytettäessä tietoliikenneyhteyden tai osallistumisessa käytetyn teknisen apuvälineen toimintahäiriöt voivat johtaa tilanteisiin, joissa päätösvaltaisuudessa tapahtuu kokouksen kuluessa tavallista enemmän muutoksia. Tällöin hybridikokouksessa tai ilman kokouspaikkaa järjestettävässä isäntien kokouksessa päätösvaltaisuuden varmistaminen myös kokouksen kuluessa voi olla perusteltua. Koska päätösvaltaisuuden toteaminen esimerkiksi niin sanotussa hybridikokouksessa tai ilman kokouspaikkaa järjestettävässä kokouksessa eroaa eräiltä osin fyysisestä kokouksesta niissä käytettävien teknisten apuvälineiden vuoksi, myös kokouksen päätösvaltaisuuden varmistamiseen liittyviä käytäntöjä on tarpeellista täsmentää.

Hybridikokouksena tai ilman kokouspaikkaa järjestettävässä kokouksen päätösvaltaisuus voidaan todeta useilla tavoilla. Puheenjohtaja voi todeta kokouksen päätösvaltaiseksi esimerkiksi tarkastamalla osallistujalistan, jos kokouksen järjestämisessä käytetty tekninen apuväline tuottaa tosiaikaisen ja luotettavan yhteenvedon kokoukseen osallistujista. Päätösvaltaisuuden toteamisessa tukea voidaan saada myös osallistujien sähköistä tunnistautumista koskevasta vaatimuksesta. Kokouksen päätösvaltaisuus voidaan varmistaa myös isäntien nimenhuudolla, joka voidaan käytössä olevan teknisestä apuvälineen toiminnallisuuksista riippuen toteuttaa esimerkiksi ääniyhteyden ja sitä mahdollisesti täydentävän kuvayhteyden välityksellä. Vaihtoehtoisesti nimenhuuto voidaan toteuttaa kirjallisen kommenttitoiminnon, kuten chat-toiminnon, välityksellä. Mikäli kokouksen päätösvaltaisuudesta syntyy epävarmuutta kokouksen kuluessa tai yksittäisen asiakohtaa tai päätösehdotusta koskevan päätöksenteon yhteydessä, voidaan kokouksessa suorittaa uusi nimenhuuto puheenjohtajan päätöksellä tai isännän esityksestä. Mikäli pankki tarjoaa ennakkoäänestysmahdollisuuden ennen kokousta, ennakkoäänestykseen käytetyn palvelun avulla voidaan myös arvioida ennakkoäänestäneiden isäntien määrä ja vaikutus

kokouksen päätösvaltaisuuteen. Edellä esimerkinomaisesti mainittuja keinoja voidaan käyttää kokouksen päätösvaltaisuuden toteamiseen, mutta käytettävän teknisen apuvälineen ominaisuuksista johtuen päätösvaltaisuuden toteamiseksi käytössä olevia keinoja voi olla muitakin tai ne voivat uuden teknologian myötä olennaisesti muuttua toisenlaisiksi. Kokouksen aikana tehdyt havainnot kokouksen päätösvaltaisuudesta voidaan myös merkitä kokouspöytäkirjaan.

Isäntien kokouksen päätösvaltaisuuden toteamisessa on huomioitava myös ehdotetun 44 §:n 5 momentti. Momentin mukaan lisäedellytyksiä 2 ja 3 momentissa tarkoitetun hybridikokouksen tai ilman kokouspaikkaa pidettävän kokouksen ja 4 momentissa tarkoitetun osallistumismahdollisuuden osalta kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai jotka voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana. Kokouksen päätösvaltaisuuden arvioinnissa tulee siis huomioida myös mahdolliset annetut ennakkoäännet, mikäli pankin hallitus on mahdollistanut ennakkoäänestämisen ennen kokousta. Ennakkoäännet antanut isäntä lasketaan kokoukseen osallistujaksi. Jotta isäntien yhdenvertainen kohtelu voitaisiin taata ja kokouksen päätösvaltaisuus voisi olla selkeästi todettavissa, ennakkoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus tulee säilyttää muuttamattomana isäntien kokouksen aikana.

Ennakkoäänestämisen ei rajoita isännän oikeutta osallistua isäntien kokoukseen tai ennakkoäänillä annetun äänen muuttamista kokouksessa toiseksi. Äänen muuttaminen ei ole kokouksen päätösvaltaisuuden näkökulmasta ongelmallista, mikäli ennakkoäänestykseen ja kokouksen aikaiseen äänestykseen käytetään samaa järjestelmää.

Päätösvaltaisuuden toteamiseen liittyvistä teknisistä yksityiskohdista on muun muassa teknologisen nopean kehityksen näkökulmasta perustellumpaa määrätä säästöpankkilain sijaan tarkemmin joko säästöpankin säännöissä tai itsesääntelynä tuotetuissa etäosallistumista koskevista suosituksissa.

44 b §. Pykälä olisi uusi, ja se koskisi ylimääräisen isäntien kokouksen pitämistä.

Pykälän *1 momentti* vastaisi sisällöltään nykyisen lain 44 §:n 3 momenttia, joka koskee ylimääräisen isäntien kokouksen koolle kutsumiseen oikeutettuja tahoja sekä kokouskutsun toimittamista. Momenttiin tehtäisiin tekninen täsmennys, jossa lääninhallitus korvattaisiin nykytilaa vastaavasti aluehallintovirastolla.

Pykälän *2 momentti* vastaisi aineellisesti voimassaolevan lain 44 §:n 4 momenttia, joka sisältää tallettajien ja kantarahasto-osuuden omistajien oikeuden saada asia isäntien kokouksen käsiteltäväksi.

45 §. Pykälän 1-3 momentti säilyisi muuttumattomana. Uusi 4 momentti sisältäisi isäntien kokouksessa esitettyjen kysymysten moderointiin liittyvät säännöt.

Pykälän uusi *4 momentti* koskisi oikeutta yhdistellä ja muokata muuten kuin suullisesti kokouksen aikana esitettyjä kysymyksiä ja puheenvuoroja ennen niiden saattamista kokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Tällainen menettely olisi kuitenkin sallittua vain, jos se olisi tarpeen isäntien kokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, se helpottaisi kokouksen seuraamista, se olisi omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja se ei olennaisesti muuttaisi puheenvuorojen sisältöä. Säännökset eivät siis koskisi suullisesti esitettyjä kysymyksiä ja puheenvuoroja. Menettelyn periaatteista tulisi päättää ennalta isäntien kokouksen alussa. Lisäksi alkuperäiset puheenvuorot tulisi säilyttää vähintään vuoden ajan isäntien kokouksesta.

Momentti ei vaikuta isäntien kokouksen puheenjohtajalla vakiintuneesti olevaan mahdollisuuden keskeyttää tai evätä sellainen puheenvuoro, joka ei esimerkiksi liity käsiteltävänä olevaan asiaan.

48 §. Pykälän *2 momenttiin* tehtäisiin tekninen täsmennys, jonka myötä viittaus 44 §:ään muutettaisiin viittaukseksi 44 b §:ään.

7.2 Laki hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

3 luku Hypoteekkiyhdistyksen hallinto

12 §. Pykälään lisättäisiin uusi 2–6 momentti. Samalla pykälän nykyinen 1 momentti säilyisi sisällöltään ja sijainniltaan muuttumattomana ja nykyinen 2 momentti siirtyisi täydennetyllä sisällöllä uudeksi 7 momentiksi.

Pykälän *1 momentti*, joka koskee jäsenten päättämisvallan käyttöä hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa, pysyisi voimassa olevassa muodossaan. Momentin mukaan päättämisvaltaa käyttävät kokouksessa läsnä olevat jäsenet.

Pykälän *2 momentti* olisi uusi. Sen mukaan hallitus voisi sallia hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen osallistumisen myös siten, että jäsen käyttäisi oikeuksiaan täysimääräisesti tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana. Säännös olisi tarpeen, jotta etäosallistuminen kokoukseen niin sanotussa hybridikokouksen muodossa olisi mahdollista. Hypoteekkiyhdistyksen säännöissä voitaisiin kuitenkin rajoittaa tai kieltää tällainen osallistuminen. Etäyhteyden avulla osallistuvalla jäsenillä on esimerkiksi oltava mahdollisuus käyttää puhevaltaa vähintään suullisesti ja äänestää 1 momentissa tarkoitettua kokousta vastaavalla tavalla.

Momenttiin lisättäisiin virke, joka edellyttäisi jäseneltä sitovaa ennakoilmoittautumista, mikäli hän haluaisi osallistua hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen tietoliikenneyhteydellä ja teknisellä apuvälineellä momentissa tarkoitettusti. Oikeus osallistua täysimääräisesti etäyhteyksin olisi mahdollinen, mikäli jäsen olisi ilmoittanut osallistuvansa näin ja kutsussa olisi mainittu osallistumistavan sitovuudesta, eikä hypoteekkiyhdistyksen säännöissä olisi määrätty toisin.

Pykälän ehdotetun *3 momentin* mukaan hypoteekkiyhdistyksen kokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös siten, että jäsenet käyttävät 1 momentissa tarkoitettua päätösvaltaansa täysimääräisesti ja ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Lisäksi edellytettäisiin, että hypoteekkiyhdistyksen sääntöjen mukaan tällaisen hypoteekkiyhdistyksen kokouksen järjestämistä ei ole rajoitettu tai kielletty. Momentti mahdollistaisi siis kokonaan etäosallistumiseen perustuvat ilman kokouspaikkaa järjestettävät hypoteekkiyhdistyksen kokoukset, mikäli tällaiset kokoukset olisivat yhdistyksen säännöissä sallittuja. Tällöin jäsenellä on esimerkiksi oltava mahdollisuus käyttää puhevaltaa vähintään suullisesti ja äänestää 1 momentissa tarkoitettua kokousta vastaavalla tavalla. Momentti ei rajoita hypoteekkiyhdistyksen mahdollisuutta tarjota jäsenille erillistä kokoontumistilaa, josta käsin jäsenet voivat osallistua kokoukseen kokousjärjestelmän kautta.

Pykälän uusi *4 momentti* antaisi hallitukselle oikeuden päättää hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen osallistumisesta postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen hypoteekkiyhdistyksen kokousta tai kokouksen aikana. Tällainen osallistuminen olisi mahdollista, ellei hypoteekkiyhdistyksen säännöissä rajoiteta tai kielletä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Momentin perusteella osallistuvien jäsenten oikeuksien käyttämistä voitaisiin rajoittaa. Hallitus voisi päättää, että momentissa tarkoitettulla osallistumiskeinolla voi käyttää vain osaa jäsenen oikeuksista ja että oikeutta voi käyttää vain hallituksen päättämällä tavalla, jollei säännöissä toisin määrätä. Hypoteekkiyhdistyksen hallitus voi esimerkiksi tarjota suullista puhevallan käyttämistä täydentäviä osallistumisvaihtoehtoja ennen kokousta tai sen aikana. Kysymyksiä voidaan esimerkiksi esittää kokoussovelluksen chat-toiminnon kautta. Kirjallisiin kysymyksiin vastaamista voidaan kuitenkin rajoittaa 12 a §:n mukaisesti. Hypoteekkiyhdistys voi myös tarjota osallistujille esimerkiksi ennakoäänestys-, kysely- tai ehdotuksenteko-oikeuden. Mikäli ennakoäänestysmahdollisuutta tarjotaan, tulee hallituksen huolehtia siitä, että ennakoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus otetaan muuttamattomana hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen 5 momentin mukaisesti. Ennakoäänestäminen ei rajoita jäsenen oikeutta osallistua

hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen tai muuttaa ennakköänillä asiassa antamaansa kantaa kokouksessa toiseksi.

Hypoteekkiyhdistyksen kokouksen kokouskutsusta säädetään tarkemmin 15 §:n 2 momentissa. Kutsusta on käytävä selkeästi ilmi, jos kokouksessa käytetään tämän pykälän 4 momentissa tarkoitettuja lisäosallistumismahdollisuuksia ja että lisäosallistumismahdollisuuksia käyttäminen ei vastaa 2 momentissa tarkoitettua täysimääräiset osallistumisoikeudet sisältävää hybridi-kokousta.

Pykälän uusi 5 *momentti* asettaisi lisäedellytyksiä 2 ja 3 momentissa tarkoitettujen kokouksen sekä 4 momentissa tarkoitettujen osallistumismahdollisuuden järjestämiselle. Momentin mukaan edellytyksenä olisi, että osallistumisoikeus ja äänenlaskennan oikeellisuus voitaisiin selvittää 1 momentin mukaisesti kokousmenettelyihin verrattavalla tavalla. Kokoukseen osallistuvina pidettäisiin niitä, jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai, jotka voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana. Mikäli hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa oleva päätösehdotus olisi ennakköänestyksen kohteena, tulisi se ottaa muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi yhdistyksen kokouksessa.

Pykälän uuden 6 *momentin* nojalla hypoteekkiyhdistyksen kokouksen puheenjohtaja voisi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kymmenen arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä, jos tietoliikenneyhteys tai muu tekninen apuväline toimisi puutteellisesti ja voisi vaikuttaa kokoukseen päätösten pätevyYTEEN. Momentilla varmistettaisiin etäyhteyksin osallistuvien jäsenten oikeuksien toteutuminen sekä toisaalta kokouksissa tapahtuvan päätöksenteon edellytykset. Edellytyksenä kokouksen keskeyttämiselle ja jatkamiselle olisi, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden jäsenten tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Kokouksen keskeytystarpeeseen voidaan varautua siten, että ainakin etäyhteyden kautta osallistuvilta jäseniltä pyydetään etäyhteyttä koskevan pyynnön yhteydessä sellainen sähköinen yhteystieto, jonka avulla osakkeenomistajille voi viivästyksettä ilmoittaa kokouksen keskeytyksestä ja mahdollisesta jatkamisesta. Osallistumaan oikeutettuja olisivat ensisijaisesti ne jäsenet, jotka ovat osallistuneet keskeytyneeseen kokoukseen.

Pykälän nykyinen 2 momentti, joka velvoittaa jäsenen ilmoittamaan hypoteekkiyhdistykselle halusta käyttää äänioikeutta kokouksessa, siirtyisi 7 *momentiksi*. Käytännössä momentti merkitsee sitä, että hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen tulee ilmoittautua ennen kokousta. Niin sanottuihin hybridikokouksiin ilmoittautumisesta säädetään uudessa 2 momentissa.

12 a §. Lakiin lisättäisiin uusi 12 a §. Pykälän mukaan muuten kuin suullisesti kokouksen aikana tehtyjä kysymyksiä ja muita puheenvuoroja voidaan tietyin edellytyksin muokata ja siirtää vastattavaksi kokouksen jälkeen. Säännökset eivät näin ollen koskisi suullisesti esitettyjä kysymyksiä ja puheenvuoroja. Edellytyksenä edellä mainitulle menettelylle olisi, että menettely on tarpeen hypoteekkiyhdistyksen kokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Tällaisen menettelyn periaatteista tulisi päättää kokouksen alussa tai vaihtoehtoisesti niistä olisi määrättävä hypoteekkiyhdistyksen säännöissä. Alkuperäiset muuten kuin suullisesti kokouksen aikana esitetyt puheenvuorot tulisi säilyttää vähintään vuoden verran yhdistyksen kokouksesta.

Pykälä ei vaikuta kokouksen puheenjohtajalla vakiintuneesti olevaan mahdollisuuteen keskeyttää tai evätä sellainen puheenvuoro, joka ei esimerkiksi liity käsiteltävänä olevaan asiaan.

15 §. Pykälään lisättäisiin uusi 2 *momentti*, jonka myötä nykyinen 2 momentti siirtyisi 3 momentiksi ilman sisällöllisiä muutoksia. Pykälän 1 momentti säilyisä sisällöllisesti ennallaan. Uusi 2 momentti koskisi hypoteekkiyhdistyksen kokouksen kutsun vähimmäisvaatimuksia. Ko-

kouskutsussa olisi mainittava 12 §:n 2–4 momentissa tarkoitettusta osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä saman pykälän 4 momentissa tarkoitetuista jäsenen puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Kokouskutsusta olisi tällöin tultava ilmi esimerkiksi etäyhteyden käyttöön liittyvät tekniset edellytykset, kuten päätelaitteen, käyttöjärjestelmän, selaimen ja tietoliikenneyhteyden vähimmäisvaatimukset, etäyhteyden luomiseen tarvittavat toimet (esim. linkin ja tunnusten saaminen ja käyttäminen sekä mahdollisesta tarvittavan ohjelmiston lataaminen) ja etäyhteyden käyttöohjeet sekä mahdollinen käyttäjätuki ennen kokousta ja kokouksen aikana. Kutsussa voidaan myös viitata hypoteekkiyhdistyksen nettisivulta saatavaan yksityiskohtaisempaan ohjeistukseen. Ohjeistusta voidaan tarvittaessa täydentää kutsun toimittamisen jälkeen, kunhan jäsenille jää riittävästi aikaa valmistautua etäyhteyden edellytysten täyttämiseen ja käytön opetteluun.

8 Voimaantulo

Lakien ehdotetaan tulevan voimaan samanaikaisesti oikeusministeriön valmisteleminen lakien kanssa. Oikeusministeriön valmistelemaat lait on tarkoitus saattaa voimaan [1 päivänä heinäkuuta 2022], kun yhteisöjen etäkokouksia koskevan väliaikaisen lain voimassaolo päättyy.

9 Suhde muihin esityksiin

Esitys liittyy väliaikaisiin lakimuutoksiin 290/2020 ja 677/2020 sekä voimassa olevaan väliaikaiseen lakiin 375/2021. Näillä laeilla on poikettu väliaikaisesti yhteisöjen kokouksia koskevasta sääntelystä koronaviruspandemian leviämisen hidastamiseksi. Viimeisimmän väliaikaisen lain voimassaolo päättyy 30.6.2022. Esityksellä sallittaisiin etäkokoukset ja etäosallistuminen säästöpankeille ja hypoteekkiyhdistyksille myös väliaikaisen lain päättymisen jälkeen.

Esitys liittyy lisäksi oikeusministeriön valmistelemaan hallituksen esitykseen eduskunnalle yhtiökokousta sekä osuuskunnan ja yhdistyksen kokousta koskevan osakeyhtiölain, asunto-osakeyhtiölain, osuuskuntalain ja yhdistyslain sääntelyn muuttamiseksi etäosallistumisen helpottamiseksi ja etäkokouksen sallimiseksi. Oikeusministeriön esitys sallisi ilman kokouspaikkaa järjestettävät kokoukset sekä niin kutsutut hybridikokoukset. Oikeusministeriön esitys koskee vain osakeyhtiöiden, asunto-osakeyhtiöiden, osuuskuntien sekä yhdistysten kokouksia.

Säästöpankkeja ja hypoteekkiyhdistyksiä koskevat etäosallistumissäännökset on tärkeää saattaa voimaan samanaikaisesti muita yhteisömuotoja koskevien säännösten kanssa. Siksi esityksen eduskuntakäsittely ja voimaantulo ovat riippuvaisia oikeusministeriön esityksen käsittelystä ja voimaantulosta. Esityksen voimaantuloa voi mahdollisesti olla tarpeen lykätä myöhemmäksi, mikäli oikeusministeriön esityksen voimaantulon aikataulu viivästyy.

10 Suhde perustuslakiin ja säätämisjärjestys

Ehdotetut säännökset eivät yleisellä tasolla tarkasteltuna kavenna yhteisöjen kokouksiin osallistuvien perusoikeuksia. Säännöksiä on kuitenkin tarpeen tarkastella tarkemmin etenkin perustuslailla suojattujen yhdistymisvapauden, yhdenvertaisuuden, omaisuudensuojan ja elinkeinonvapauden kannalta.

Perustuslain 13 § turvaa yhdistymisvapauden, johon kuuluu muiden muassa oikeus kuulua yhdistykseen ja osallistua sen toimintaan. Ehdotetut säännökset laajentaisivat kokouksiin osallistuvien mahdollisuuksia käyttää yhdistysvapauden alaan kuuluvia oikeuksiaan. Lisäksi säännösten voi odottaa edistävän epäsuorasti osallistujien mahdollisuuksia ilmaista, julkistaa ja vastaanottaa tietoja, mielipiteitä ja muita viestejä, koska osallistuminen ei olisi enää välttämättä sidottu yksinomaan fyysiseen läsnäoloon ja kokouspaikkaan. Näin säännökset turvaavat myös perustuslain 12 §:n turvaamaa sananvapautta, joka ymmärretään perustuslaissa laajasti ja välineneutraalina (PeVL 45/2014 vp, s. 5–6).

Ehdotetuilla säännöksillä ilman kokouspaikkaa pidettävistä kokouksista voi olla vaikutuksia perustuslain 6 §:n mukaiseen yhdenvertaisuuteen. Säännöksen mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä, eikä ketään saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan. Näin ollen lailla ei voida mielivaltaisesti asettaa ihmisiä tai ihmisryhmiä toisia edullisempaan tai epäedullisempaan asemaan. Tällainen riski olisi käsillä etenkin, mikäli isännällä tai jäsenellä ei olisi mahdollisuutta käyttää oikeuksiaan esimerkiksi etäyhteyden muodostamiseen tarvittavan laitteen puuttumisen vuoksi. Tällaisissa tilanteissa yhteisöillä olisi kuitenkin mahdollisuus järjestää kokouksensa hybridimuotoisina, jolloin fyysinen osallistuminen olisi mahdollista henkilöille, joilta mahdollisuus etäosallistumiseen puuttuu. Myös ehdotettu mahdollisuus osallistua kokoukseen ennakkoäänestyksellä turvaa osallistujien päätösvallan käyttämistä. Perustuslakivaliokunta onkin vakiintuneesti todennut, ettei yleisestä yhdenvertaisuusperiaatteesta johdu tiukoja rajoja lainsäätäjän harkinnalle pyrittäessä kulloisenkin yhteiskuntakehityksen vaatimaan sääntelyyn (esim. PeVL 11/2012 vp, s. 2 ja PeVL 2/2011 vp, s. 2). Etäosallistuminen ilmentää tällaista yhteiskuntakehitystä. Tosiassiallisesti kokouksen järjestäjä voi vastata mahdollisiin huoliin yhdenvertaisuudesta järjestämällä kokoukset hybridimuodossa. Hypoteekkiyhdistysten osalta jäsenen on myös mahdollista valtuuttaa puolisonsa tai toinen äänioikeutettu jäsen edustamaan itseään kokouksessa.

Hallituksen esityksen 45/2020 vp jaksossa 10 on käsitelty laajemmin etäosallistumissäännösten perustuslainmukaisuutta pandemiatilanteen kannalta relevanttien perusoikeuksien näkökulmasta. Väliaikaiset lakimuutokset todettiin kokonaisuudessaan perustuslain mukaisiksi. Ehdotetuilla säännöksillä kokouksiin osallistuville annettavat oikeudet vastaisivat pääosin vähintään sitä tasoa, joka saatettiin voimaan väliaikaisilla lakimuutoksilla. Tämä puoltaa osaltaan säännösten perustuslakimukaisuutta.

Ehdotusta on tarpeen tarkastella myös yhteisöille turvattujen perusoikeuksien kautta. Perustuslakivaliokunta on tulkinnut, että yhdistysvapauden perustana on yhdistysten sisäinen itsemääräämisoikeus ja toimintavapaus eli niin sanottu yhdistysautonomia. Näihin kuuluvat esitöiden mukaan yhdistysten oikeus vapaasti hyväksyä haluamansa säännöt ja oikeus valita jäsenensä (HE 309/1993 vp s. 60 ja PeVM 3/2010 vp, s. 5). Perustuslain mukaisen yhdistymisvapauden voi katsoa suojaavan ainakin jossain määrin myös taloudellisia yhdistyksiä. Ehdotetuilla säännöksillä laajennettaisiin tässä tapauksessa säästöpankkien ja hypoteekkiyhdistysten vapautta järjestää toimintansa haluamallaan tavalla.

Perustuslain 15 §:n mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Perustuslakivaliokunnan mukaan omaisuudensuoja turvaa myös järjestelyjä, jotka koskevat lähinnä osallistumista yhtiön hallintoon. Valiokunta on nimennyt esimerkkinä tällaisesta järjestelystä sen, miten osakkeenomistajat saavat käyttää osakkeisiinsa liittyvää määräysvaltaa vakuutusosakeyhtiön yhtiökokouksessa. Perustuslaissa turvatusta omaisuudensuojasta ei valiokunnan mielestä tämän kaltaisissa tilanteissa voida kuitenkaan johtaa kovinkaan pitkälle meneviä rajoituksia lainsäätäjälle sen pyrkiessä asianomaisen alan kulloisiakin tarpeita vastaavaan, ajanmukaiseen sääntelyyn (PeVL 10/2008 vp, s. 2). Tämä osakeyhtiöihin liittyvä valiokunnan tulkinta puoltaa osaltaan sitä, ettei omaisuudensuojasäännöksen tulisi katsoa estävän ajantasaistamasta yhteisöjen hallintoon liittyviä kokouskäytäntöjä. Sujuvat kokouskäytännöt edistävät yhteisöjen päätöksentekoa ja siten myös omaisuudensuojan kannalta keskeisten sidosryhmien eli tallettajien, sijoittajien ja lainanottajien asemaa.

Perustuslain 18 § turvaa elinkeinonvapauden, jonka nojalla jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Ehdotetut säännökset edistävät yhteisöjen vapautta harjoittaa elinkeinoaan haluamallaan tavalla, sillä ne mahdollistavat vaihtoehtoisten osallistumismuotojen tarjoamisen.

Perustuslakivaliokunta on katsonut tulkintakäytännössään, että on yleisesti perusteltua pyrkiä edistämään arvopaperimarkkinoiden toimivuutta. Toimivuudella on katsottu olevan välillisesti myönteinen vaikutus kaikkien osakeyhtiöiden osakkaiden varallisuusasemaan, minkä lisäksi hyvin toimivat markkinat myös vahvistavat osakeomistusta yhtenä sijoitustoiminnan muotona (PeVL 1/2003 vp, s. 3). Tulkinnan voi katsoa soveltuvan laajemmin myös rahoitusmarkkinoiden

toimivuuden edistämiseen. Toimivuus edistää yhtä lailla näiden yhteisöjen sidosryhmien kuten tallettajien, sijoittajien ja lainanottajien asemaa. Lisäksi toimivat markkinat vahvistavat näiden luottolaitosten kykyä tarjota rahoitusta.

Koska ehdotus ei rajoita säästöpankin isännän tai hypoteekkiyhdistyksen jäsenen oikeuksia osallistua yhteisön päätöksentekoon, voidaan ehdotettua sääntelyä pitää perusoikeusjärjestelmän kannalta hyväksyttävänä ja oikeasuhtaisina. Ehdotus voidaan siten käsitellä tavallisessa lainsäätämisyjärjestyksessä.

Ponsi

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

Laki

säästöpankkilain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan säästöpankkilain (1502/2001) 44 §,
muutetaan 15 §:n 1 momentin 6 kohta ja 48 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin kumotun 44 §:n tilalle uusi 44 §, uusi 44 a ja 44 b § ja 45 §:ään uusi 2 ja 5 momentti, jolloin nykyinen 2 ja 3 momentti siirtyy 3 ja 4 momentiksi seuraavasti:

2 luku

Oma pääoma

15 §

Kantarahasto-osuuden omistajalla on oikeus:

---

6) yhdessä muiden kantarahasto-osuuden omistajien kanssa saada isäntien kokous koolle 44 b §:n 1 momentin mukaisesti tai asia käsiteltäväksi isäntien kokouksessa 44 b §:n 2 momentin mukaisesti, jos heillä on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista;

---

3 luku

Hallinto

44 §

Säästöpankin isäntien on valittava keskuudestaan vuodeksi kerrallaan puheenjohtaja ja vähintään yksi varapuheenjohtaja. Isäntien on kokoonnettava varsinaiseen kokoukseen ainakin keran vuodessa säästöpankin toimialueella, jollei pankin säännöissä määrätä toisin.

Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun isäntien kokoukseen saa osallistua myös siten, että säästöpankin isäntä voi käyttää täysimääräisesti oikeuksiaan tietoliikenneyhteyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei pankin säännöissä rajoiteta tai kiellä tällaisen kokouksen järjestämistä.

Isäntien kokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokouspaikkaa siten, että isännät käyttävät päätösvaltaansa täysimääräisesti ja ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että pankin säännöissä ei rajoiteta tai kiellä tällaisen kokouksen järjestämistä.

Hallitus voi päättää, että 1–3 momentissa tarkoitettuun isäntien kokoukseen saa osallistua lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen isäntien kokousta tai kokouksen aikana, jollei pankin säännöissä rajoiteta tai kiellä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Hallitus voi päättää, että tässä momentissa tarkoitettulla osallistumiskeinolla voi käyttää vain osaa isäntien oikeuksista ja että oikeutta voi käyttää vain hallituksen päättämällä tavalla, jollei pankin säännöissä toisin määrätä.

Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitettun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitettun osallistumiskeinon järjestämiselle on, että osallistumisoikeus, kokouksen päätösvaltaisuus ja äänenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitettussa isäntien kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokoukseen osallistuvina pidetään vain niitä,

jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakkoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi isäntien kokouksessa.

Säästöpankkikokousten järjestämiseen voidaan soveltuvin osin soveltaa 1–5 momentissa tarkoitettua menettelyä, ellei tätä pankin säännöissä rajoiteta tai kielletä.

44 a §

Kutsu isäntien kokoukseen on toimitettava aikaisintaan neljä viikkoa ja, jollei säännöissä ole määrätty pitempää aikaa, viimeistään viikkoa ennen kokousta. Kokouskutsussa on mainittava 44 §:n 2–4 momentissa tarkoitettu osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvästä 4 momentissa tarkoitettu isännän puhevallan käyttämisen mahdollisesta rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelyssä.

Jos päätöksen tekeminen isäntien kokouksessa käsiteltävässä asiassa siirretään jatkokokoukseen, on siihen toimitettava eri kutsu, jos kokous pidetään myöhemmin kuin neljän viikon kuluessa. Jos sääntöjen mukaan päätöksen pätevyys edellytyksenä on, että päätös tehdään kahdessa isäntien kokouksessa, ei kutsua jälkimmäiseen kokoukseen saa toimittaa ennen kuin edellinen kokous on pidetty. Kutsussa on mainittava edellisessä kokouksessa tehty päätös.

Jos 44 §:n 2–4 momentissa tarkoitettu tietoliikenneyhteyden tai isäntien kokouksen järjestämiseen käyttämän muun teknisen apuvälineen toimintahäiriö voi vaikuttaa kokouksen päätösten pätevyyteen ja on syytä olettaa häiriön korjaamisen viivästyttävän kokousta olennaisesti, isäntien kokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta jatkokokouksessa. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden isäntien tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

44 b §

Ylimääräinen isäntien kokous on pidettävä, kun isäntien puheenjohtaja, varapuheenjohtaja, pankin hallintoneuvosto tai hallitus pitää sitä tarpeellisena taikka kun pankin tilintarkastaja tai kolmannes isännistä tai vähintään isäntien lukumäärän kolmannesta vastaava määrä isäntiä valittaessa äänioikeutettuja tallettajia taikka kantarahasto-osuuksien omistajat, joilla on vähintään yksi kymmenesosa kaikista kantarahasto-osuuksista, kirjallisesti hallitukselta sitä vaativat ilmoittamansa asian käsittelyä varten. Kokouskutsu on toimitettava 14 päivän kuluessa siitä, kun tallettajat tai kantarahasto-osuuden omistajat ovat esittäneet vaatimuksen. Jollei kutsua ole sanotussa ajassa toimitettu, aluehallintoviraston tulee tallettajan tai kantarahasto-osuuden omistajan hakemuksesta oikeuttaa hakija kutsumaan kokous koolle pankin kustannuksella.

Edellä 1 momentissa tarkoitetuilla tallettajilla tai kantarahasto-osuuden omistajilla on oikeus saada haluamansa asia isäntien kokouksen käsiteltäväksi, jos sitä kirjallisesti vaaditaan hallitukselta niin hyvissä ajoin, että asia voidaan sisällyttää kokouskutsuun.

45 §

Isäntien kokouksen päätökseksi tulee, jollei tämän lain tai sääntöjen mukaan vaadita määränemmistöä, se mielipide, jota enemmän kuin puolet läsnäolevista kannattaa tai, äänten mennessä tasan, johon puheenjohtaja yhtyy. Vaaleissa katsotaan valituksi se, joka saa eniten ääniä. Isäntien kokous voi kuitenkin ennen vaalia päättää, että valituksi tulee se, joka saa enemmän kuin puolet annetuista äänistä. Äänten mennessä tasan ratkaistaan vaali arvalla.

Säästöpankin isäntä saa ainoastaan henkilökohtaisesti käyttää puhe- ja äänivaltaansa isäntien kokouksessa.

Jos isäntä käyttää puhevaltaansa 44 §:n 4 momentin perusteella muuten kuin suullisesti isäntien kokouksen aikana, isäntien kokouksessa voidaan yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja, ennen kuin ne ja vastaus saatetaan isäntien kokoukseen osallistuvien

nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen isäntien kokouksen kes-
ton rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omi-
aan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuoro-
jen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä isäntien kokouksen alussa. Alkuperäiset
muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi
isäntien kokouksesta.

48 §

Hallintoneuvoston on valittava hallitus ja määrättävä hallituksen jäsenten palkkio, jollei sään-
nöissä ole toisin määrätty. Säännöissä voidaan myös määrätä, että hallintoneuvosto ottaa toimi-
tusjohtajan ja muut ylimpään johtoon kuuluvat henkilöt sekä päättää heidän palkkaeduistaan.
Hallintoneuvoston oikeudesta vaatia isäntien kokouksen koollekutsumista sekä kutsua koolle
isäntien kokous säädetään 44 b §:ssä. Hallintoneuvostolle ei saa antaa muita kuin tässä laissa
mainittuja tehtäviä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____
kuuta 2022.

Laki

hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

lisätään hypoteekkiyhdistyksistä annetun lain (936/1978) 12 §:ään uusi 2–6 momentti, jolloin
nykyinen 2 momentti siirtyy 7 momentiksi, uusi 12 a § ja 15 §:ään uusi 2 momentti, jolloin
nykyinen 2 momentti siirtyy 3 momentiksi seuraavasti:

3 luku

Hypoteekkiyhdistyksen hallinto

12 §

Hallitus voi päättää, että 1 momentissa tarkoitettuun hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen saa
osallistua myös siten, että jäsen voi käyttää täysimääräisesti päättämisvaltaansa tietoliikenneyh-
teyden ja muun teknisen apuvälineen avulla kokouksen aikana, jollei hypoteekkiyhdistyksen
säännöissä rajoiteta tai kielletä tällaisen kokouksen järjestämistä. Jäsenellä on oikeus osallistua
hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen tässä momentissa tarkoitettulla tavalla vain, jos hän on il-
moittanut osallistuvansa näin ja kutsussa on mainittu ilmoitettavan osallistumistavan sitovuus-
desta, jollei hypoteekkiyhdistyksen säännöissä ole toisin määrätty.

Hypoteekkiyhdistyksen kokous voidaan hallituksen päätöksellä järjestää myös ilman kokous-
paikkaa siten, että jäsenet käyttävät täysimääräisesti 1 momentissa tarkoitettua päättämisvaltaa
ajantasaisesti tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla. Edellytyksenä on, että hy-
poteekkiyhdistyksen säännöissä ei rajoiteta tai kielletä tällaisen kokouksen järjestämistä.

Hallitus voi päättää, että 1–3 momentissa tarkoitettuun hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen
saa osallistua lisäksi postin taikka tietoliikenneyhteyden ja teknisen apuvälineen avulla ennen
hypoteekkiyhdistyksen kokousta tai kokouksen aikana, jollei hypoteekkiyhdistyksen säännöissä
rajoiteta tai kielletä tällaisen osallistumiskeinon tarjoamista. Hallitus voi päättää, että tässä mo-

mentissa tarkoitettulla osallistumiskeinolla voi käyttää vain osaa jäsenen oikeuksista ja että oikeutta voi käyttää vain hallituksen päättämällä tavalla, jollei hypoteekkiyhdistyksen säännöissä toisin määrätä.

Lisäedellytyksenä 2 ja 3 momentissa tarkoitettun kokouksen ja 4 momentissa tarkoitettun osallistumiskeinon järjestämiselle on, että osallistumisoikeus ja ääntenlaskennan oikeellisuus voidaan selvittää 1 momentissa tarkoitettussa hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa noudatettaviin menettelyihin verrattavalla tavalla. Kokouksen osallistuvina pidetään vain niitä, jotka ovat käyttäneet äänioikeuttaan ennen kokousta tai voivat käyttää äänioikeuttaan kokouksen aikana. Mahdollisesti ennakoäänestyksen kohteena oleva päätösehdotus on otettava muuttamattomana päätöksenteon kohteeksi hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa.

Jos 2–4 momentissa tarkoitettun hypoteekkiyhdistyksen tietoliikenneyhteyden tai hypoteekkiyhdistyksen kokouksen järjestämiseen käyttämän muun teknisen apuvälineen toimintahäiriö voi vaikuttaa kokouksen päätösten pätevyyteen ja on syytä olettaa häiriön korjaamisen viivästyttävän kokousta olennaisesti, hypoteekkiyhdistyksen kokouksen puheenjohtaja voi päättää kokouksen keskeyttämisestä ja jatkamisesta kymmenen arkipäivän kuluessa kokouskutsun mukaisesta kokouksen aloitushetkestä. Edellytyksenä on, että keskeytys ja mahdollinen jatkamisen ajankohta ja osallistumiseen mahdollisesti tarvittava uusi tekninen toteutus saatetaan hyvissä ajoin ennen kokouksen jatkamista niiden jäsenten tietoon, joilla oli oikeus osallistua kokoukseen keskeytyshetkellä.

Säännöissä voidaan määrätä, että jäsenen, joka haluaa käyttää kokouksessa äänioikeuttaan, tulee tästä enintään kolme vuorokautta aikaisemmin ilmoittaa hypoteekkiyhdistykselle.

12 a §

Jos jäsen käyttää puhevaltaansa muuten kuin suullisesti hypoteekkiyhdistyksen kokouksen aikana, hypoteekkiyhdistyksen kokouksessa voidaan yhdistellä ja muokata tällaisia kysymyksiä ja muita puheenvuoroja ennen kuin ne ja vastaus saatetaan hypoteekkiyhdistyksen kokoukseen osallistuvien nähtäväksi tai kuultavaksi. Edellytyksenä on, että menettely on tarpeen hypoteekkiyhdistyksen kokouksen keston rajoittamiseksi kohtuullisella tavalla, menettely helpottaa kokouksen seuraamista, on omiaan turvaamaan kokouksen asianmukaisen kulun ja että se ei olennaisesti muuta puheenvuorojen sisältöä. Menettelyn periaatteista on päätettävä kokouksen alussa tai hypoteekkiyhdistyksen säännöissä. Alkuperäiset muuten kuin kokouksen aikana suullisesti pidetyt puheenvuorot on säilytettävä vähintään vuosi hypoteekkiyhdistyksen kokouksesta.

15 §

Kokouskutsussa on mainittava 12 §:n 2–4 momentissa tarkoitettu osallistumismahdollisuudesta, sen käyttämisen edellytyksistä, osallistumisen teknisestä toteutuksesta, siihen liittyvistä 4 momentissa tarkoitetuista osakkeenomistajan puhevallan käyttämisen mahdollisista rajoituksista sekä siinä noudatettavasta menettelystä.

Kokouksen päätökseksi tulee, jollei tässä laissa tai hypoteekkiyhdistyksen säännöissä ole toisin määrätty, se mielipide, jonka hyväksi useimmat äänet on annettu. Äänten mennessä tasan vaali ratkaistaan arvalla, mutta muissa asioissa voittaa se mielipide, johon kokouksen puheenjohtaja on yhtynyt.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____ kuuta 2022.

Helsingissä x.x.20xx

Pääministeri

Sanna Marin

..ministeri Etunimi Sukunimi